

Olvasólecke

Kurzus címe: Büntetőjog különös rész I. (előadás és gyakorlat)

Oktatók: Prof. Dr. Karsai Krisztina, Dr. Molnár Erzsébet, Dr. Gál Andor

Hallgassa meg „A rágalmazás és becsületsértés elhatárolása” c. hanganyaggal ellátott prezentációt!

Olvasólecke olvasási ideje: 3 perc

Olvasóleckéhez kapcsolódó videólecke ideje: 19:48

Lényeges fogalmak

- alapjogi kollízió
- becsület csorbítására alkalmasság
- emberi méltósághoz való jog
- kifejezés
- más előtti elkövetés
- tény
- valóság bizonyítása
- véleménynyilvánítás szabadsága

Joggyakorlat elhatárolási kérdésekhez

36/1994. (VI. 24.) AB határozat

13/2014. (IV. 18.) AB határozat

BH2020. 196.

I. A valóság bizonyításának tárgya csak tényközlés lehet, következésképpen ha a becsületsértés kizárólag becsületsértő kifejezés használatával valósul meg, kizárt a valóság bizonyítása [2012. évi C. tv. 229. § (1) bek., 226-228. §].

II. A véleménynyilvánítás szabadsága nem oltalmazza azokat a közléseket, amelyeknek célja önmagában a másik bántása, megalázása, vagy a közügyekkel össze nem függő öncélú támadása, megsértése. Ekként nem illeti védelem az olyan kifejezéseket, amelyek az emberi méltóság korlátozhatatlan magját sértik, így az emberi státusz nyilvánvaló és súlyos becsméréseben öltenek testet. Nem a közéleti véleménynyilvánítás szabadságával él, aki a másik személy emberi mivoltában való megalázásának érdekében használ súlyosan bántó vagy sértő kifejezéseket [2012. évi C. tv. 226. §, 227. § (1) bek.].

BH2019. 216.

I. A becsület csorbítására alkalmas tényállítás, és ezért a nagy nyilvánosság előtt elkövetett rágalmazás vétségét valósítja meg egy országos hetilapban annak közlése, miszerint egy település roma közössége retteg a helyi védőnőtől, mert annak gyámhatóság felé tett javaslatai miatt kismamák nem vihetik haza a kórházból gyermekeiket, másoktól pedig gyermeküket elveszik [2012. évi C. tv. 226. § (1) bek., (2) bek. b) pont].

BH2017. 43.

Becsületsértést, rágalmazást nem valósít meg, mert nem tényállítás, nem gyalázkodó jellegű és a becsület csorbítására nem alkalmas egy sajtótájékoztatón elhangzott azon kijelentés, mely szerint egy település iskola-összevonásaival kapcsolatos létszámcsökkentéseket az intézményvezetők úgy hajtottak végre, hogy szakmailag a leggyengébb személyek álláshelyét szüntették meg [2012. évi C. tv. 226. § (1) bek., 227. § (1) bek. a), b) pont; 1998. évi XIX. tv. 6. § (3) bek. a) pont].

Gyakorló kérdések

1. Milyen alapjogi kollízió áll a rágalmazás-becsületsértés büntetőjogi szabályozásának hátterében?
2. Hány elkövetési fordulata van a rágalmazásnak?
3. Mit értünk tény alatt?
4. Hogyan határozható el a két tényállás az elkövetési magatartás nézőpontjából?
5. Milyen szituációs elemei vannak a rágalmazás-becsületsértés bűncselekményeinek?
6. Mikor valósulhat meg a becsületsértés tényállítással?
7. Mi alapján határozható el a becsületsértés bűncselekményi és szabálysértési alakzata egymástól?
8. Milyen tesztet dolgozott ki az Alkotmánybíróság a közügyeket vitató szólás szabadságát korlátozó büntetőjogi szabályokkal összefüggésben?
9. Mi az a valóság bizonyítása?
10. Jellemezze a rágalmazás és a becsületsértés jogi tárgyát!

Ajánlott irodalom

[GYULAY Dániel: A rágalmazás és becsületsértés jogi tárgya. IUSTUM AEQUUM SALUTARE 2019/1. 129-141.](#)

BÁRÁNYOS Bernadett: Tények és értékítéletek a rágalmazási eljárásokban. In: Polt, Péter; Belovics, Ervin; Gellér, Balázs; Ambrus, István (szerk.) Ünnepi kötet Györgyi Kálmán 75. születésnapja alkalmából. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2016. 19-33.

SZOMORA Zsolt: Az alkotmányos követelmények hivatkozási tipológiája becsületsértési és rágalmazási ügyekben hozott büntetőítéletekben. JOGTUDOMÁNYI KÖZLÖNY 2014/10. 469-476.

Projekt azonosító: EFOP-3.6.2-16-2017-00007

Projekt címe: „Az intelligens, fenntartható és inkluzív társadalom fejlesztésének aspektusai”

[SZOMORA Zsolt: A való tények közlésével elkövetett rágalmozás és a valóság bizonyítása mint a vélemény szabadság korlátja: Egy alapjog a dogmatikai modellek csapdájában. IN MEDIAS RES 2016/1. 51-67.](#)

Szomora Zsolt: Alkotmány és anyagi büntetőjog. Pólay Elemér Alapítvány, Szeged, 2015.

[TÓTH J Zoltán: A közéleti szereplők elleni rágalmozás és becsületsértés megítélése az Emberi Jogok Európai Bírósága gyakorlatában. IN MEDIAS RES 2017/2. 386-414.](#)

Jelen tananyag a Szegedi Tudományegyetemen készült az Európai Unió támogatásával. A tananyag elkészítését az EFOP-3.6.2-16-2017-00007 azonosító számú, Az intelligens, fenntartható és inkluzív társadalom fejlesztésének aspektusai: társadalmi, technológiai, innovációs hálózatok a foglalkoztatásban és a digitális gazdaságban című projekt támogatta. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásában valósul meg.